

POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska (przewodniczący)

SSN Krzysztof Pietrzykowski (sprawozdawca)

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa H. V. i L. H.

przeciwko O. B.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 19 grudnia 2019 r.,

zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Okręgowego w W.

z dnia 25 czerwca 2019 r., sygn. akt XXVII Ca (...),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w W. postanowieniem z dnia 25 czerwca 2019 r. odrzucił skargę kasacyjną pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 17 października 2018 r. Wyjaśnił, że pozwana w dniu 6 marca 2019 r. wniosła tę skargę kasacyjną wraz z wnioskiem o zwolnienie od ponoszenia kosztów sądowych w całości. Postanowieniem z dnia 24 kwietnia 2019 r. oddalono wniosek skarżącej. Postanowienie doręczono pełnomocnikowi skarżącej w dniu 13 maja 2019 r. Z notatki służbowej z dnia 4 czerwca 2019 r. wynika, że do dnia 3 czerwca 2019 r. nie wpłynęła opłata od skargi. Sąd Okręgowy powołał się na uchwałę siedmiu sędziów

z dnia 16 marca 2017 r., III CZP 82/16 - zasadę prawną (OSNC 2017, nr 7-8, poz. 75), w której Sąd Najwyższy stwierdził, że w razie wniesienia przez stronę zastępowaną przez radcę prawnego (adwokata, rzecznika patentowego) skargi kasacyjnej, od której - stosownie do wskazanej wartości przedmiotu zaskarżenia - pobiera się opłatę stałą lub stosunkową, sąd drugiej instancji, po doręczeniu postanowienia oddalającego w całości lub części wniosek o zwolnienie skarżącego od kosztów sądowych oraz bezskutecznym upływie terminu przewidzianego w art. 112 ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2016 r. poz. 623; dalej: „u.k.s.c.”), odrzuca skargę kasacyjną na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Pozwana wniosła zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego, zarzucając naruszenie art. 398⁶ § 2 k.p.c., art. 102 ust. 1 u.k.s.c. i art. 328 § 2 w związku z art. 361 k.p.c. Na podstawie art. 380 w związku z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. wniosła o objęcie badaniem przez Sąd Najwyższy prawidłowości uprzednio wydanego postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 24 kwietnia 2019 r. oddalającego wniosek pozwanej o zwolnienie od kosztów sądowych, o uchylenie zaskarżonego postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 25 czerwca 2019 r. w przedmiocie odrzucenia skargi kasacyjnej i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w W. oraz zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego. Wyjaśniła, że jej pełnomocnik dowiedział się nie z własnej winy o rozpoczęciu biegu terminu do uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej dopiero w dniu 16 lipca 2019 r., tj. w dniu doręczenia mu postanowienia o odrzuceniu skargi kasacyjnej, wskutek czego w dniu 23 lipca 2019 r. złożył wniosek o przywrócenie terminu do uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej wraz z uiszczeniem tejże opłaty.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżąca zarzuciła naruszenie art. 328 § 2 w związku z art. 361 k.p.c. przez zaniechanie wyjaśnienia motywów oddalenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych. W sporządzonym *ex post* uzasadnieniu postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 24 kwietnia 2019 r. wskazano, że skarżąca nie wykazała, aby jej sytuacja materialna (dochody, możliwości zarobkowe, opłacanie czynszu z tytułu najmu lokalu, spłata pożyczki) przemawiała za zwolnieniem jej od kosztów sądowych w zakresie opłaty od skargi kasacyjnej. Podkreślono, że pozwana jest

właścicielką dwóch nieruchomości o wartości 2 900 000 zł. Podniesiono też, że wniesienie w dniu 23 lipca 2019 r. opłaty od skargi kasacyjnej dowodzi, iż skarżąca była zdolna do zgromadzenia odpowiednich oszczędności. Okoliczności te uprawniały Sąd Okręgowy do oddalenia wniosku skarżącej o zwolnienie jej od kosztów sądowych. Zarzut naruszenia art. 102 ust. 1 u.k.s.c. okazał się zatem nieuzasadniony.

Nie można też podzielić zasadności podniesionych w zażaleniu twierdzeń o braku winy pełnomocnika skarżącej w kwestii niezachowania terminu do uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej w związku z nieprzekazaniem korespondencji przez pracownika kancelarii, z którą współpracuje pełnomocnik. W szczególności nie można podzielić stanowiska, że pełnomocnik, który dołożył należytej staranności w zakresie organizacji pracy kancelarii, nie ponosi winy w niedokonaniu w terminie czynności procesowej. Należy w związku z tym podkreślić, że, po pierwsze, w razie gdy strona jest reprezentowana przez pełnomocnika procesowego, wina pełnomocnika jest winą strony w rozumieniu art. 168 § 1 k.p.c. Skutki wszelkich działań lub zaniechań pełnomocnika obciążają stronę, która nie może wobec tego wniosku o przywrócenie terminu uzasadniać tym, że to nie ona, lecz jej pełnomocnik zaniedbał dokonania czynności (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2018 r., V CZ 39/18, niepubl.). Po drugie, pełnomocnika obciążają zaniechania osób, którymi się posługuje (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 sierpnia 2015 r., III CZ 39/15, niepubl.). Obowiązkiem pełnomocnika działającego z należytą starannością jest taki podział zadań w kancelarii, aby poszczególne czynności wykonywały osoby mające odpowiednie, dla danej czynności, przygotowanie merytoryczne (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 maja 2016 r., II CZ 22/16, niepubl.).

Z przedstawionych powodów orzeczono, jak w sentencji (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 1 i § 3 k.p.c.).